

se do výšin, až
má ten, jehož
vírala, skývala
rovi ji hezka a
stečnost. Schop-
ná myslí, že
am iluzionismu,
a takto zpred-
hopenhauserovou
skutečností.
Čenost blíže než
halli u Homéra;
medikáty, které
o právě s nimi
mí, země vše
přiroda sama,
měnami (a na-
dují nebo jsou
svou cestou
proti tomu —
178) Schopen-
téměř k samé
zemí. Na kolik
bez Goethova
hádankou,
dilat. Bedřicha
udické filosofie,
dotýkající se ji
jejího idealismu,
fyzické jednoty

la rozlučenou
charakterizují
ri:

silu.
odenken mancher
Geistliche
Goethe.

nejutěšenějším
přícházel svět,
o sebou, o své
dovede světu
bylo slyšeno.
slicich či malo-
t. na jevo. Byl
Fistupny. Tero-
eunesse dorez-
tymu paradoxu.
středu. Doba-
řuje se propr-
odpora dívce,
rhami tvrdých
obávaný a —

bliže občovali,
zejí mužecenni-
li hrdi na jeho
aby mu byly
být společníky
im dovedi být
k chodit sám
zivotem.
ot byl životem

do posmrtného
tervu, aby alež
nezemřel.

abyste, aby jin dočkal stravy; svět je jevitě, kde se
zdejší tragikomédie života. Filosof pak je statistou,
zaučitelným, aby tím lepe mohl pozorovat. (Sv. 190) S tohoto stanoviska — osobně — zažil svůj
život, jak jez soustavně, ale ne bez zkrajujici tendencie
v Alorismech k životnímu moudrosti.
„Jak jsem — chtěl“ říká životem intelektuelismu. Nedo-
volí vlasti zabránil, aby vedle jasnosti intelektuelismu
charakteru, v kterém viděl svou velikost a genialitu,
zavolal svým právem příboj vlnou i volání sexu. Hledal
polohu se sebou a té nezáležala.

Karel Fischer, nevidě než zevní část Schopenhauerova
drama, vylík mu, že byl spojeným dívčem, sou-
časně interpretujícím bídou, kterou viděl jevitě zaplaveno;
je všichy podmínky k řastnému životu a dovezl
jich vysíti — bez ohledu na svou morálku pesimismu
schopenhafes. Přehled však, či nechtí viděti že filo-
sophie Schopenhauerova rostla a rodila se z jeho nitra,
je druh placena urputnými boji, které měly dát
Schopenhauerovi jeho výkoupení. Nemohla jin byti
výslosti popření vše k životu — takové je nemazán.
V rovnokarnece vše mohlo se rozhodnuti pro tu či ona
druhu vždy růstava zde dráhá, aby mě stehoval k sobě,
tří směrem pravé ochabuje. Mí všeckví jsem jen do-
zadu, vysoký cíl růstava nedosahitelný, nedostupný
cíl, ke kterému mohu se přiblížit, nikdy dosahovat
je intelekt doveze vypravovati o něm a vypravovávati
je zchytí Schopenhauer ve své etice žitosti negace.
intelekt může dalej možno doufat jin. Mým úkolem
jed boji a není boje bez podchodu. Boji boje není ani
umysl, ani cestou, ani životu. Jak byl by možný boj
právě vlivztrž? Milovat a nenávidit jednom dechem
je Schopenhauer musel a více nedovedi.

Dokud filosofi svou nejen myslil, ale i žil, dokud
existala mu jako plod jeho hvoznavi, potud snijete
mu se všechno obdivu, a výška Karel Fischer zhlášť plánu.
Avšak — když boje ideové ležaly překonávati za ním
a hmatila se pouze jeho ještětnst, když z očí satyrův
vrtyskala jíz nezdolnost odvahy, nýbrž dlehalu posupné
příkry nenávisti a z úst mu stříkaly kalme sliny jedu,
pohyb filosofie Schopenhauerova mravního oprávnění
je život mění se v nechutnou karikaturu. Ne pro
druh a uman, ale pro své osobní vykoupení vlastní dívce
Schopenhauer boj. Ne pro osobní vykoupení ale pro
tehdy slavy a uznaní vede jej nyní.

Když posléze i sláva se dostavuje, nešťastný satyr
nává se chlívým pomítku své slávy: opívanován když
jeho přestává jí byti, když se kouzlí. Neníšťastný, chlívý
satyr, opíl svou slávou, chce nazavolati si vavřinu pro-
nika. Jeho filosofie dávno mu přestala byti otázka
hledi, on chce no trpět, ne negovat, ale žít, říct co
méně nejdéle; a v sedmdesáti letech je mu dítčem,
je vše stanoví hraniči lidského věku na sto let. Cíti
se výkym a chce být obdivován. Karel Fischer má
pravdu. Schopenhauer dožívá řastné svůj život. Ale
takto žítati je odporné. Není umělcem života Schopen-
hauer — ale Goethe. Satyr zhlášť vždy jen — polo-
toku. Jakmile se zpronevěří svému určení a chce být
bárem, stává se ubohým a směšným.

V době dráždanské žil a bojoval Schopenhauer nej-
znamenější a nejintensivnější i tvoril. Dasi se svým
hranitstvím a nedočkavě i láskou trhal jeho plody:
prošel svá leta květu a zrání zároveň...

Otokar Fischer: Divadelní glosy

Soutěž na cestu. 19. listopadu 1919 vstoupil v život
drážďanský Svaz, připravovaný již delší dobu. Prvý
program, stanovy jsou pouze provisorni, konkrétni
míce v novém spolku bude se rozvíjeti podle příkazu

dan, ne podle předem pojaté doktríny, třebaže všem
duch i cíl jsou perně vymezeni. Byla by chlubou Svazu,
kdyby se stal střediskem všech duchovních zájmů a všech
duchovních pracovníků, majících na svých a na svých maz-
duchovních životech dramatičtí; kdyby se mu podařilo
navázat styky s mládmi a se všemi, kdož jen však
hybnosti a budoucnost; a kdyby posléze mohl — při
všech bojích, které mu nad nastavají — přispěti k tomu,
aby se zmírnilo dnešní napěti mezi stavy: ať mezi
inteligenci a dělnictvem, ať mezi herci a spisovateli, a
mezi teoretiky a mili činu.

Darouzdy. Spor o vinohradskos Brokers má základ-
kerem dobru; nejenom před soudy; nejenom v hercích
krizích, kde je posul rozhodnuti pro některé neoprávně
reprodukované výroky Hilaryových obhájce; měl i vod-
borných polemickách. V dvojicí „Systém“ ručí profesor
Zdeněk Nejedlý obávaným článek (vyřízen
tež v samostatné brožuře vinohradskou akademii), tel je
na základě buď ekrelejších aneb nedopojit informací.
Ví pan profesor Nejedlý, kdož vini z jediné ne-
sociálnosti? Nejmenze jmena. In jeho výkry vztahuji
se, kromě jiných, mimo těž na Vodáka, Neumannu, Lomu,
Bartotu, Hofmannu, t. j. na kritiky a směleci ze stran
sociálněkritických; právě sloupeni tohoto směru cíli
a vyslovi za vinohradského sporu, že jest vše dělnické
eti, aby se principu majority nezavíralo proti demokratický
Svazu; s nimi jsme my vratili, kdož jen se houze za
činnou účastníci z důvodů sázecích a nízké mazníček,
zdráhavovali plány, aby se nalezlo vychodisko napoju-
jící stejně smělecky jako sociálně, a následi jame (se
svými odpírci) toto vychodisko jen v rozsahu obecného
souboru. Smířit pažádku vysokého směru s požadavkem
principielle reformy sociální, toh cíl, k němuž
si všaj a patrně budou smířovati naše divadelní boje;
vyslovi však, že bychom tohoto cíle nedosli, kdybychom
se dal cestou prof. Nejedlho, jenž sice jest před-
bojnicem republikánského divadla hlasky spravedlivého
a smělecky autonómneho, ale jenž v tomto konkrétním
případě podkládá speciální ideologii čemuž, dlehož sám
nebyl svědomí a co bylo jen zpětně inscenovanou
intrikou.

Obrnět Schmutz. Tato divadelní-překladatelsko-
politická plo je pro nás posloužit typická potřad, že
zvila prach a kapadu; je nadílala noční huku a ne-
byla dořešena; neboť na měsí, aby spor byl ro-
zhodnut, nekou odmítnutkou, se nepristoupilo.
Tak jak věci zůstaly stát, to jest osvětleny a na polos
cesty, dopouštějí nepříjemce pro všechny zájmenoří. Pre-
klatatele, k neposlušnosti, protože je byla diktátura
hrabě nedoporučená zvláště v odhodovu na všechno (býval
ordem její prince taková, že jej jmena mohlo byt
zahrzeno jiným, níjak dokázano nemá a mohlo byt
vyvěšeno leda srováním překladu zadání a hranic);
Obrnět poškodil svou vše strážlivou těsnou drahou
a tím, že svého hlavního tvareni nedokázal; a seděl
Schmutz mimořek svou odpovědi vlny podivně světo
na přípravu novinky, kterou studoval, a tím na vlastní
pomery divadla.

Ruské drama — taž dilo! — čáli jsme nedovolen-
na rubu divadelního programu. Ale bra, jil doprovod-
vázel tento význam všechn, měla se mi byt nepratříti.
Ba čím dle myslim na tu „Jekatrina Ivanovou“, tím
silněji se mi vše využije výrozníka na jazyk erotický typ —
jehož je napodobenina? ne, jehož je dousyším pře-
vrátem. Hysterika, žádostí o lásku — a zdravé dítě
návratné mohu; koketa — a horečný demon; Jekatrina —
a Luisa. Výrozmeli pak stavby ruského koulu, seni
mi všebe pochybnu, že to je „Lise“ na klavu obrácená.
Lule se končí trojím výstrelom, Anděles jen počiná;

Lulu se zahajuje scénou ateliérovou. An' rejev ji kouzlí a srovnete detaily. Lulu na podstavci jako Pierrot — Jekatěrina, rovněž model, ale jako Salome; tam syn zde brat manželů láká do milostných úsilí a vzpirá je ře ſim; tam sloužící a Hagenberg — zde Zora; atd. Celá technika souběžně závěrečné Andrejevově scény nazvídává tomu, jaký habsburský dojem i v Rusku zanechala tragická groteska obnoženého habsburského dosta-veníka na konci „Ducha země“. Ze Wedekind na ruskou literaturu mocně působil, je znám; pro duchaplného autora „Jevatérinu Ivanovnu“ je to nade prokázáno tím církevným políčkoványm Titem, jehož představení ohlašují na Vinohradech.

Razzia na překladatelsku. Ve Světové knihovně je zřejmě překlad Lessingovy „Miny z Barnhelmova“ a v knižním tomto vydání všeobecně ohlašované na Vinohradech, mohl by se takové perly: „Ihn bin außerwerfen mein Herrn!“ — „jei vchodil i párové!“ aneb: „wann kann ich mein Geld bekommen?“ Morgen, Herr Major, morges! — „Kdy dostanu své peníze?“ Jtro, pane majoro, jtro! nemluví o jiných bezhlavostech a nejaponskostech. O úrovně naší překladatelské literatury nevím si pořádat, kdo se nezabývá srovnáváním divadelních textů s originály; jak asi vypadá běžně zhoří na předmětatských nebo venkovských scénách, jaké jsou asi přewody z odlehlých jazyků a themat, když takto mítice byl riziken překlad klasické konverzační hry, její komukoli je tak nadmož kontrolovat!

Podivný herectví přítelé Jesenia. Je zvláštní, jakým čistokrevným romantičkem představuje se Olbracht jakožto autor nejnovějšího divadelního románu. Dramatický realist ve svých silných počátcích, vyznává dnes krásnou novoplatoniskou vnu v přátelství dvou růzoporečných a navzájem se doplňujících bytosti a spolu kredo teletaplacie a stěhování duše. Lásce k povahovému samotářství a přiblížovánímu podivinství zůstal věrn, nový — a na některých stránkách jen lehce přehrozený — jest divadelní kostým, do něhož své problematické rjevy a své mučivé problémky oblékl. Přes všechny vymyšlenou fabuli zachycuje nejdříve česost, nahodilost, ponadu nedavného rákouského, ale, což je nejdůležitější, využívá svým pojedinčím polomyticky vytvořeným přátel-kého tajemstvem nápojovid o herectkém umění. Také herec podle této neodpovědné filosofie má kdeši svého komplementářského druhu: hledá ho tam, že hraje; touží po něm neviděmém v tom okamžiku, kdy na scéně vystupuje sám ze sebe; nečerpá jen ze skutečnosti, vybrá z jakéhosi utěrěných fondů, a dokonalostí dospiříte prve temrátk, když se do něho magickým způsobem přelete schopnost z oblasti ležících mimo úzký dosah jeho života běžicího.

Husití před Naumburkem. Scéna, kde dějová vrcholí Dvořákova tragedie národa, není historická. Jako jeden z nejvýznamnějších momentů v životě prvého vévoda Husita — Žižka nad Prahou — tak i motiv Prokopa před Naumburkem je v ohleděm podání opředen bohemem a překrásou. Ale kdežto známá scéna přemlouvání Žižky Pražskému zakládá se na skutečnosti, nadešl Husitě před Naumburkem do ře legend. Pověst ta vznikla po tisíceleté válce, byla počátkem 18. století povídána spojenou s Husem, pak s postavou Prokopa povídána na německé jeviště a villa se ukončila i do představ českého lizu (dekladem známý obraz Čermákův). Prof. Kraus, v jehož spisu o husitství v literaturách tyto dějiny zamazaněnány, podal by dojímat mnoho svědectví o dlečku, ve kterých — srpská jeho a Dvořák — Je to jen nový doklad pro enem svobodný pomer,

jež si historického vývoje svého národa vzdává větší vědomosti než historici. Proti „Husitům“ jako historickému kazu je vzdálosti námluvy; rovněž proti Husitům jako nevědomému dramatu; ale jednoho jiné neupře nikdo že je prozřený drama. A to je alfa i omega. To není výraz obdivu, ale pouze konstatování daru; daru, jenž se v apatice nekoupí.

Referáty

Ivan Olbracht: *Podivně přátelství herce Jesenia*. Román. Zlatý kniha IX. Nákladem Fr. Horového v Praze 1919. Stran 445. Za 17 K.

Nový román Olbrachtí je plodem bohatého habsburského nitra, jemuž se dostalo požehnaného daru tvůrčího sekla. Jíž první sbírka jeho próz se značila odhočití od vyšlapaných cest naší beletrie a nafoučí svou vlastní odlišnou oblast uměleckou, a druhá jeho kniha znamenala další výboj u nás zcela ojedinělý: zatím co jimi autoři pravidelně stavějí na základech, jenž si položili v radošně dobývých prvních výkrojích, Ivan Olbracht se směrem čitárosti nespokojeného dolyratele se odvíjí na lásku, pro kterou v jeho první knize nebylo ani nápovědi. A nový v plném rozkvětu jen v romanu tento; po náladových povídkačích habsburského sonetu a po psychologickém dramatu muzikálu sebevězení napad dělo, v němž výlučně běží o přesý a ryzi románový dívák, o habsburskou písnost a slovu, o změšení příběhové napínávací významnosti opery osudové závaznosti. Olbrachta umělecká bytost je násilná řávami života a celá se žádavě do něho vpejí. Život mu neznamená náhodou hru udílání více méně zábavných, jež je možno odporovat a citořezavat v povrchu masochistickou kopijí; Olbracht jest umělec se zbytšeným smyslem erakvom a sluchovym, jenž vidi přesně do nejménější podrobnosti a za vzdálym výčtemnostmi postihne tajemství řetěz příčen a následků, jimž jsou spontánní projevy lidské vlny. Odhad na šířenosť jeho románu, která strhuje atócie na čtenářové zájem, odtud jeho jistí phasobivost, jaké nemívají koncepce sebe mistřejší.

Běhou základní svou historii věrné lásky mladého muže, jenž po holotech zklamání dosahuje stěsti ve spojení s milovanou ženou, zavál Olbracht staré romantické přítče, jakou si kdysi vytvořilo idealismu pojednání života; Klára Brodská, rozkarovaná z neuskutečnitelných uměleckých snů, vraci se k herci Jesenovi po protítlaku všemi k jeho příteli Veselému na jíž nejdokonalejší a závazně zahránáma, výběr z dílčím, jenž potřebuje otce. A Jesenius s radostným zámečem v očích je přijmána oba, neboť z vytvráleného milence se zatím jí stal celým člověkem. Jak se jin stal, jest vlastním obsahem románu. Olbracht s velkým uměním vylíčí jednotlivé stapy jeho zájmu od poetických chvil v přízdninovém zájmu kdežto na českomoravské vysoučád přes stupňovanou mnichotvárnost života v Praze, přes základní divadelní čázany, přes samotu vysložujícího studia a přes ruky kaváren, vinnáren a přátelských večírků až do trnyňových dnů, způsobených situacemi valenými. Ta všechno seslaje prudké otoky jeho života člověkovi, do kterého nevědomky zasíhl herectví jeho protinovice Jan Veselý.

A tu jsou díve dějová pásma, jichž třeba mocič zahrájet do milostného příběhu Jeseniova a přespoluj jeho nitro, císaře je habsburským, přece v románu nabývají významu, před kterým vlastní svět křivou ustupuje do pozadí: život divadelní Prahy a Praha všechna. Na venkově při představení Hamleta Jesenius poznal herce Veselého a moud poctil, že jejich zájmi jsou význam. Malo: právě Veselý, bohem, nadmož herc a dobroduřný potrvá všechn životních drah, jenž mu plímo padají do klinu, struhují svou osobnosti

v základech rozevřel a změnil tohoto klidného, umění obžitostného svého příznance a kolegu. Veselý mu byl Klára a malem by mu byl vztaz i život, ale dal se našel zebe jako herce i jako člověka a vrátil mu Klínové srdce, schopné ocenit velikost jeho dobroty, v těchto partiích Olbracht ukázal, jak románnové jeho umění ještě prosto každé šablony, jak roste sejení ze zakletí života, sýbra i ze znalosti předpokládat všechno projev. Je treba zdůraznit Olbrachtovou věcnost a plesanost, jejíž jsou výsledkem oddaného pozorování skutečnosti. U něho nesí neúčitosti, milhosti, nedosílených napovědí. Olbracht ve pojmenuje vlastním jménem. Lidé i život Jeseniovů o prázdnostech nebo

Jaroslav Durych: Tři důkazy, Výloha 60, výtisk
Dobrého dila ve Staré Říši na Moravě 1919, Stran 108.
Cena neudána.

časné miloval ne nábožen divku, zvláště Fanyku Bartoňovou z Olšic. U Olbrichta je všechno jasné a určité, od růžových střínek na vybarvence malého řečánka a popisu epony v Sonvatecky po modní ohléz Pešanů – jeho osoby vidite přímo před sebou a znate i do nejzájímavějších koutů nitra. A tak je i s prázdnými divadelními poměry. Mluví-li se o divadle, to je divadlo Národního nebo Uranie; mluví-li se o herecích, jsou to rase herci zcela určití, kteří mají svá jména s svou povahou. Mluví-li se o kritiku Petrovi a jednu pečlivě v divadle, můžeme hojet zde jeho referát. Olbricht zde tvrdí na základě podrobujících znalostí nábožen divadelního světa, nakreslí miností různých lidí od řeckého Dokoupila nebo starého herce Roka po Eman. Petru a paní Skřivánovou, zvláště divadelní ovazdu uchylkyl v hereckých pověrách, zvyček, intrikách, v blázeni slečenek po hercích, ale a to je nejzájímavější, učinil ještě více. To všechno známe již na př. z krombauerem. Olbricht však postavování Jeana a Veratky obnáší herectví problém v jeho bolestech.

Jesenius je duch tváří, jenž stádaje své roce, pro-
vysíl je, viláv se do nich, tvorí je s pravim vědomím
ve hercecké odpovědnosti, snad ji vystihne předav-
atelovy; Vesely hraje ze sebe, své role připravuje
sobě podle okamžité potřeby a nálad, vlastně vlastně
zpojuje a sechází a neztrává jeho umělecké po-
vahy. Olbracht tím, že Jesenius po nemoci do své
moh rovněž vkládá sebe, ovšem s ukázností sobě
svatosti, rozhoduje se pro hercecký typ dráhy a prudce
ší kritika Petersa, jenž Veselého a pak i Jeseniu se-
stříká. Tento Peters je v nejzajímavějších postav-
ách a Olbracht skvěl akredil jeho portréty. Je ale
aktivní herci, ale všechni zahají napřed po jeho kri-
tikách; při nenávidí divadlo, ale jeho kritiky pěstují
hády nový ton a jeho diagnoza případu Jeseniova je
primo ja novidná.

Také válečné ovzduší je v románu
kym evokávaném uměním ve všech svých sloužebníkům,
sudním licencím, rozhovory, poznánkami, rápsoďemi,
ale i to scény z prvních dnů po výjezdu velké
války náhle, když z dechourům existenci, jako by
ředitel Uranie Grün, ketašením se stali váleční sborateli.
Dívaví se tu o padlých, ranných, popravených strážcích
Lidka Klácelová a hrdostí mluví o svém mileném druhu
Samkovi, jenž pod českým lviem pedl u Remše, a
bezku paní architektové Supichové se stala svěmu
zajetímu moži nevěrnosti. Kmitce se zde postavily
charakterizující aproposíci, čteme o spouchech, o národních
a nadějích filosofuje a o naštosti a zlu většiny,
poměru k Německu a k dobohé Zejmura v těchto
rughovorech Jeseniových a Veselych, a Toofarem a
strabcem Tristrem ještě možně věci hlučové významy válečných
časových, zejm. z románu činí i významy válečných
dokumentů. Setkání a rozhovory s Tristrem jsou nahodné,
ale právě zde je těžitelné knihu, k její historii jest vlastně
člověk, z jehož se dovděčíme, kdo byla Gabriela, její

msta jako všechna zla se vzdáela nad činy Veselého a zasakla tak ruševě i plodně do osudu Jesenova; a výklad hraběte o jeho předku z doby protiformace a o myšli světové války, v níž pak Jesenec bojoval jako legionář v Terezín a jež se skončila českým osvobozením, útky osobní jehož jednotlivých žárovských nemápnadne vklíněny do žiroškého rámců národností. Nevidí, bylo-li to autorovým úmyslem. Ale právě v podobně emléni nezpoznamenávají možnivé s tím, realnosti fantasií, filosofie a plastických figur, z nichž autor vytvořil románský útvar vznášející organicky, jest umělecká novost Olbrachtovy knihy.

Jaroslav Durych: Tři důkazy, Výloha 60, výtisk
Dobrého dila ve Staré Říši na Moravě 1919, Stran 108.
Cena neudána.

Tři povídky této knížky, z nichž první ji dala jméno, jsou všechny téhož rázu: obsahem jejich je aměs myšleno blágo, a jakéž náboženské mystiky, dokumentované na směř reality a legendárního výmyslu. Autor se snáší k životu zajmouti své atavismy, si činí tak zatím pod tlačem pravdopodobného podu, v němž je cosi z chirurgického ovdídi, prozječeného těkou a zodíce vlnu kadidla a rozechvělého echem liturgických zpěvů. Pomer ten eho byl rozdostatele vreou, udělené odděleny, tivelené kleďou, jest však zatočenou náhosem středové romantiky, pod níž prostá skutečnost pečlivý zvýrazně jazyček a částí barev s klívi se do gotických kontur. V první povídce bohatý řeštka si z pentze kopíruje chodov dlejnici Litinskou, aby ji potom, když poznal její lásku, nict netučit cizim svou ženu; ve druhé mladý staviteľ dobytí ruky a posvátné Jíky, dekyr zruhlidé řeďočeké vduvy; ve třetí úředník, jenž se u chramu, kde se possdí mezi žebry, dozalo slavný bezké divky, blíži se k ni v tužení končeného čestí. Všechny tyto postavy jsou děti haničkových, ať už se snáší jim dání podobu reálností, a změny divky všeck povídok jsou sestry těch mánas Růženek z Růženek z neli corozenecké a sladce sentimentální heleňky, jen v mutované modernější a znamenjejší. Na představu Durychovy pravdopodobně pohlubí Brnošova īáten o ženách, ale co v Brně organicky vyráží a jeho koenického světa, a Durychova ještě vlastnosti literárních odvázení a tvrdělých zmatk, nad kterými desud servitězí. Také výrazově se Durych teprve probíjí k vlastní řete; zde jenom sázka, jež celým rázem vět, jejich životovou cestu i sloven brázdou, u omítnají na Jakuba Demla. A'e Durych jest autor významný, v jedné řádu se z charakteru dosavadních vlivů a vlastní tvorivosti kryastaliuje cest, co slibuje žit vlastním životem, mit své harvy a svou medituaci. Nejdřík jich ještě tyto povídky, je v jejich množství dychtivostí teply a neodbytný příznak osudnosti, který je napovídá.

Gustav Peláš: *Populární dějiny literatury československé*. Nakladatelství Unie v Praze 1919. Stran 503, s 30 stánek ukázek výroby českého umění mařínského. Za 30 K.

Gustav Pallasek je možno z viděti obdivuhodnou literární podnikavostí. Pro školy učebním například učebnicí dějiny literatury československé, ale to mu nestačilo; ráky v sám spracován využíval i k příloženým Poplácáním dějin, jež je k této učebnici v některých partiích přimyká velmi těsně. Po seznámení s vstupy pařížských dějin jest jisté potřeba, a Uvise keschu Pallaseova vydále jako doplněk abo známých antologii Procházkových, lyrické a epické, celkem slavné. Tím věší i ikona, že práce Pallaseova je neprostě nepodstařená. Aby t v ní postupoval zcela slabonochovit, a v pojetí a oddáni neupřímně, co by mohlo působit na lidové čtenáře, a přece bylo jeho povinností, podjíti se této, aby se neohlídl po podobných knihách svých

uvědomuje si jeho duchovní základy tajemství a sleduje, jak na těchto základech vystřila slohová divadla všech velikých dob. Ale nechápe možnosti, rekonstruovat archaiický ani divadel antické, ani Shakespearovské ani Racinovské nebo Molíèrovske, ani všechn stylisovaně iich dnes obnovovat. Expressionistický umělec cti se člověkem dnešku a uvědomuje si duchapřitomně nynějšek. Rezhlíží se csamoceně kolem ale i v nesloženém dnešku je ovládán láskou k přítomnosti. Miluje vášnivě svou dobu a je celkově jejím člověkem a nechtěl by žít v žádné jiné, slyšelávaje, práve, že je z ní zrozen, a že chápne v ní své poslání, má jen tu dnešní dobu za nejkrajinštější, v níž jedině chce žít. A jen z této dnešní doby chce tvoriti proto odvraci se od kruza velikých časů minulých a vzíprá se vlivu jejich umění, byť se před ním v obdivu skláněl. A zmítá se raději ve víru dnešku, jemuž jedině je oddán.

Je veden jistotou věčného snu a kráčí s hloubkovou přísností: existují pro něj jen a jen dnešní duchovní představy a city, z jejichž chaosu chce tvoriti.

Na scéně zejí kolem něho jen tři holé zdi: tvorí na ni jeviště od základu nové s divadelní věcnosti, jejíž zákon si uvědomil, se stejným odporem k naturalistické skutečnosti, jako k její stilisované illusi, z divokých soudobých představ, snad na pohled přehnané, nemožné.

Expressionistický dramatik tvorí v křeči ze soudobých představitelů hry věčného tajemství, expressionistický režisér v křeči provádí jeho dílo s úsilím vyjádřiti je v novém, celkovém pojetí z duha soudobé chvíle. herec v křeči, snad neartikulovaně, ze soudobého temperamentu usiluje ovládnouti svou postavu novým rytem a přednesem. Expressionismus na scéně známená prostě usili, dospěti od povrchové skutečnosti k tajemné podstatě divadla, prodrati se z detailní roztríštěnosti k ucelenosći jeho pojetí a s nejdůslednější odhodláností tvoriti na něm z moderního optimálního vnuknutí.

Hnutí jeho je v počátcích: zdůrazňuje přehnanost představ, ostrost forem duchovnosti pojetí, divokost pohybů a protivity poloh rytmických i hlasových. S přísnou vážností škubne se v křeči za snem vytvořit ve velikých, monumentálních rysech moderní, národní divadlo slohové.

A ien na cestách expressionistického hnutí lze k modernímu slohovému divadlu jež by se přiblížilo velikým slohovým divadlům minulých dob, jistě dospěti.

J V Romanopiscův názorná divadla.

Ivan Olbracht vydal u Fr. Borového rozsáhlý román „Podivný přátelství herce Jesenia“, který už svým nadpisem hlaší se o posunost divadelníku román herectví. Nezhyně se v něm nejprve mluví o divadelních společnostech kočovných a krátké zmínky, pohledavé a výsmechné, napovídají, že se romanopisec seškával jen hlavě a tukovým, jejichž umělecká hůla ho zarážela a napínala odporem. Uvádí dříváčnického ředitelce starého typu Josefa Blahoslava Dokoupila, který si v souvratním hostinci „U české koruny“ troufal hrát s osmi špatnými herci Shakespearovou „Hamletu“ oznamovanou na cedulích ještě také druhým přidaným návazem „Báh stráže trestá vraždu a kresamilstvo“. Kromě ředitelů nikdo v osmičlenné družině nebyl prý z rozesých kočovných herců ani z oněch amaturých lidí, kteří kvůli s horuscím naděšení, sě bez nadání, díl k divadlu, kde pondě poznali, že se ocílili na nepravém místě, nebrž byli prý to vesměs »jaci ci kláckové a coury«, kterým se ani v životě nechtělo nic pořádáho dělat a teď byli svým komediantstvím tak zkaženi, že nedovedli říci poetické jediné české věty. Vedli si na jevišti jako gřádácové nebo zase dráždili ko karikaturu, jak rukávníci rukama, jak ječeli falešným pathosem, jak huňali věty se zrůdnými přízvuky, s mlávnickými chybami „Hamleta“ hráli zpracovaného „do hrubé prázdy“ a chodusativější člověk neunesl více než dvou jednání.

Antonina Grün, který je v románu ředitelem holešovické Uranie, poznal za svého berreckého mládi kočovnou společnost ještě horší. Mimo Grúna a direktora Aloisa Podzimka měla v mužském členstvu už jenom utraženého učedníka holešovského, jenž utekl mistroví, a všechnem „ludus instrucus“ záležel v jednách vysokých botách, ve dvoře plechových tavících, ve staré hasičské příslbě a dvou květovaných karbonových záclonách; z těch se dělaly pláště do historických kusů, pro Othella, Jana Žáka, Záviše z Falkensteina, France Moora. Mužské dlohy musily hrát ženské v kalhotách: čtyři ředitelové dcery, jeho žena a »ještě dvě nebo tři jiné běhny, které se skoro na každou žasci střídaly«, byl to prý »cestující veřejný dům osmářatého řádu“. Herec jakýchkoli slibnějších vloh mohl tam setrvávat jen z toho důvodu, že nikde neměl takové příležitosti mnoho hrát, všechny možné hlavní role, které ho vábily.

Román o herci Jesenovi není pašn obmezeným, výplňavým »buržoou«, nýbrž vzdělaným sociálním demokratem, přítelem a zastancem proletářstva, jenž umí rozernat, na kom nebo na čem je vina, a ví, jak hřeší na lidech špatná, nespravedlivá společenská soustava. Slova jako »kláckové«, »coury«, »běhny« jsou u Olbrachta jistě nezvyklá a nemohli-li

se také vzdál, když se zjistí a opravdu má, pře-
vídám, hrdost na jeho komplimentování, ne-
boť všechny můžou vidět, které postupy po nich vzn-
ikají a jaké lásky mají po nich. Společně s tím
postupem vzdálí se členové jednotek, postupem, už pro-
členové jednotek neznamená odpovídání, nýbrž
vzdálenost mezi jednotkami podle starých, ustále-
ních normál a standardů, když se někdo upozná-
je s něčím, což bylo patrné providlostí.
Když vzdálí může být také tak, že jedna
z jednotek může vzdálit členy spolu s tím, když
se od jednotek, které patří k jednomu Dukoupi
nebo všem. Rodilé Josef Blahoslav Dukoupi ne-
má však patřit k jednému Zelenému, a
členové jednotek můžou vzdálit členy z jednoho
členského skupiny. Jako Jan Veselý takový
člen může být přesně identifikován, když
má některou vlastnost, kterou má všechni členové
členské skupiny, neboť může být možné, že
jeho postupem, aby se členská jednotka vzdala, ne-
znamená i vzdálenost, když se vzdálenost může vztahovat
na vzdálenost mezi jednotkami a nezáviset na

Alb Obrachci seznal s mnoho priznani u velkych divadlic pražskych. Jeno Národní divadlo je vzdále od podstaty postavnych pletich uchucen, při nichž umění utvářejí do pozadi. Když tu tak chce celin, má v románu Obrachčovu na výkonu dvou cest, přes intendanta nebo přes dramaturga; oba jsou možni pán a u obou rozhoduje zájmenořnost ať se druhém, (tehmi roky, pokud všechn rozhodne). K arci-intendantovi stáva příspěv paní Lidi Škvárové, resá, zelenohláskovice, jeho dívácká přítelka (že je pořád zájem o přítelkou z představenkou archibiskupem); a u dramaturga máti nebezpečné si vliv denty, které si může někoho za neurčitou dobu vyspařit. I hrazen před úspěchy snopřá pomáhá taktiž; když se praktická kritika nadchne pro reliévně vykývající budapešťského dramaturga Horvátha, dramaturg Národního divadla přeprává, »dostudovat se bez roka«, pokládá si užitečno, rizikovat na rychlo přátelské povolení věci, s nimiž se mu dotud nemohlo přejít. Právda, Národní divadlo Ježenovi není Národním divadlem skutečným a Obrachci senechává pochybnosti, že jeho roman je dílem valné fantazie. Je-li však eté jednon fiktivní, a jejm Národním divadle, záleží výzdyky tomu, jaké vlastnosti mu romanopisec přidělí a Obrachci je to vlasta hezkých herecopic, jimiž podlaha intendance vláda peněz, které se nabízejí k soukromým slibám, vláda různých osobních prospěch, jak je chvíle přinese. Za celý roman se rozhadne, aby Národní divadlo bylo někomu napoří

do katedry mohou povozat výrazem chránění umění, k ne-
má se vzhled a vědění, něčeho, podněcenou úctou a z něho
vým průvodem, něčeho, povyneseni bohatstvím, které
Verejnosti a světě v Obrázcích věří v Jesenína, všichni v Jana
představují, jest by mohl do Národního divadla dle
jeho dramatičeského díla, krásou a výtvarností pro-
vedení, velkoleposti až křikou a jemnosti herceckého pro-
jevu a vývojení, Ne, nedožilo mu to v románské, iškoku,
neukávku v dříži romanopisové jediné možnosti

Nel' bo v ní pro něj vůimalostí a ochoty? D. d.
→dile Olbrachtům poví prázdný herecký roman
Olbrachtův tolško namátkou, že jeho tanecnic
chodi do nevázané společnosti v Moulin Rouge a
že reditér zapisuje si u herců beztlivé dny jejich
soběcích charavostí, aby se měl nad vymalovat, když
některé nestastně odplije s libenou roli. A holo-
vecká Ursula vystupuje v románu reditérem,
který vymaháváním drážných nových toalet houf he-
recky do prostítuce a sám vrhá se do obchodního
spekulativního valčedného, aby mohl jezdit v ele-
gantních automobilech a vozit si nastrojené, vlnadne
dámské a náručemi ruží a aster mydlo jako di-
radio, — běží o to, co je vynosnější. Než tedy ně
dneško, že Olbracht dovedl si myslit herce nač
jiné opívajícího schopnostmi a tvářemi žen-
bami, toho Jana Veselého, který bez nejméně li-
nistí lolykoli opustí divadlo pro svobodné potraty
a divadlo, vystřelené dchordruští. Zavane jaro
razilatné slunce, zavoni oranou zemi, zamokré
mizou a Jan Veselý utěče z divadla jako ciká
z okresního vězení, nikdy a nikde se mu po dí-
vadle necestová. Aži sama Jesenka nemohl
bychom přijít zkoumat, jak lpi či nelpí na divadle,
a kdybychom chtili z románu vyvodit poslání
skrytý, zahalený závěr, byl by to ten, že by se
svět bez divadla docela dobré obřel. že o potřeb-
nosti divadla může být spor a že, kdyby zamilci
nevnušilo by se proto naříkat: jaká pak řada na-
mlouvačných intendantů, úplňatých a rovných
dramaturgů, rozumitlivých a hýřivých herců, nebo
realistických těch prázdných hlav a duševních čw-
dardů! Divadelní roman Olbrachtův je proti dí-
valu: vyjadruje-li obecně dnešní smýšlení, nemá
si divadlo na čem zakládat a musílo by se klidně
se zahubením do kouta, kam nemí vidět.

POZNÁMKY.

Leopold Dostálové dánské výpověď z Národního divadla patrně jako odměna za dlouhá, dlouhá léta její plně svědomitě práce umělecké a za horlivost, se kterou všechny své mladé, světě sily obětovala příjemnou povinnostem. Jindy aspoň se takova záslužná hercečka směla v divadle rozloučit s obecenstvem a se svým posobištěm, avšak využití

lání, mohlo i na následky čas přiblížit k literárnemu životu píšemcům. Jinak jsem téměř v každém výtahu města Slovenska (Prešov, křížek Nové Vsi, Lipová, Št. Mikuláš, Trenčianske Teplice, Št. Martin, Trnava, Trenčianske Topice, Uh. Skalica, Trenčín, Lučenec, Komárno aj.) divadelní sily (teatre i ve zvláštním domě) byly významnější než spolu k jinmu období, které však využívala na delší dobu a ve výtahu městského posluje spíše členové.

Dramat, ať původních, ať přečtených pro celosvětovou slovenskou literaturu nemá. Jen v něm dramatická vzdálost mezi ař (mimo jiné i novější poezie J. Gregora-Tajovského, Martina Rázusa, P. Socháňa a V. Hurbanu), které přináší do něj dramatická literatura novou, novou, ležky slovenskou, mládkou, jenž dramata stáří (F. Urbánka a j.), která létá a létá marně dokola na výloze scény, aby tam ověděla svou jevištění plníborec, ale na celezniční repertoáru poezie slovenské to vše mohou Slovenská dramatická trpec a české národní divadlo, většinou možná politického útoku, většle a zádušné třísky od spjatí se scénami svého národa, nemachovací modnosti, vykoupení své práce na moderném jevišti s odbornými herci a řídícími výpravou pod hudební režisérkou, obecnou se výtahem na drama a myslílnou pro ochotníky nebo dramatu Andra (Hviezdoslav).

Tetíž plní a slovenských herců. Kola, těžká tělo tak nazáří, vše národní se ani udrželo během let v bernardínských pondrech, když jich skolností přiměly brzy mafionky! Dnes ještě všechny čtyři a mnoho dobrých divadelních ochotnických až Slovensku poezie jedna kde má slovenská společnost stále (Stražisko), jeden Slovák — až hercecké akademie při pražské konzervatoři, několik divadel v maďarských městech herců složek a několik herců a hereček a maďarských divadel až na Slovensko nebo v Maďarsku.

Pokud se tyto obecnosti, moží knize i Bratislavě dělčíme jinomírodou celky postučalat, které jen s obtíží a pomáh a to provádymy představování, slavnou spěvnou datu a získati k návštěvě až divadla. Ostatní města, až celkem plná nadanější divadelní obecnosti, užívají při své nezaměnitelnosti výstavou ien několika městské scény divadel.

Za několik dní, až likavých představí vstoupilo v Bratislavě koncem předloženého roku v život divadlo „Slovenského Národního divadla“. Za předsednictví ministra plnomocnika pro Slovensko dra. Vavry Šebára, jehož vracení a zároveň starost o kulturní a hlavně divadelní otázky slovenské pozarazuje pod krátkým nápozem plný zaujímavostí a odpovědného politika lasku a vnučatího literáta.

Okamžem divadla jest pro první dobu vý-

robiti pro Slovenskou divadlní telecí Bratislavu i spremi a to s pro počátek, prvního období 1920/21. Odobřeno latem do konce srpna 1920 zadání divadelného pro Bratislavu. Xálce i ostatní města městského podnikateli, tedy B. Juráškovi, a Městem Bratislavského divadla, iž adu opět a opět poslala.

Budu hrdě naznačit, jak vznikla i výroba epopeje ovedených českých a slovenských, a pokládám převážně český, opery pak, při nichž překladem z textů je ohýben, pouze český. Hned zprvu mělo být dřídit při divadelním týelu pro jeho potřebu vlastní dramatickou školu, pro převodování českých herců a talentů mlády slovenských herců. Nebol nejdříve s námluvou jednání stupňovým slovenským divadelním je vystoupení i vlastního jeviště mlády slovenské. V době, když i spouštění výroby svého rodiče měl představitelům herců mělo proběhnout slovenského divadla se zavedení trvalé jedna národní a většího (jeho záležitosti intencích, vzdálostí) při vydávání jednotlivých knísek a pak, pak ještě jedna slovenskou jeviště řek.

Obě klamavé výroby je však tento všechny vydělat! Budě mítme modernisovat až na náklady čest, majetku, až státu až divadlo, a to jenž díky národní jevištěm (blízkém ovedení) těží doplnění fundu dokečenského, který v obou nejvýznamnějších městech mimo této jediné divadlo pro hry slovenské a české. Vyvřeleném těži, činoucí S. N. D. musí být vyhodovat v dledech doby v Bratislavě vlastní divadelní budova. Ze Bratislavského divadelního výrobců města, nadále uživeti budoucnosti svého ze svých měst republiky dle (s artem) 21 divadelní budově mít, je dnes už nejpravdě.

Pak, a následně představování slovenská divadla vždykamp, přijdeš na své vlastní rody, autori poezii své jeviště představí a nebožatky, slavné i strasti příběh, přijdeš nové podoby. Frýky, otry, zdraví všechny zavane řehoře convalescenta, kteří Slovensko dnes ještě je, ale dřívka nebože gýndouš divadelní klíky, křížky, zapasy a výraz, obecnost a město na silnici, teskné, dumné děje Slovenská příběh se v své místě na divadle, nemž zahovovat na něm svou vlastní řeč, a —

Jiné skončíme tuto statu a výhledových divadel na Slovensku.

V Bratislavě, den 26. října 1920.

IV Romanopiscův názor na hercecké umění.

Hercecy roman Obraťtav. Podivně příjemný hercecy Jesenja má proti jiným herceckým romanům tu zvláštnost, že hlavními jeho osobami nejsou herceky, nýbrž herci. Obraťtav a Zálatá nočtem

rojano ukazat, že se ten bojí a vzdaluje, že se
nevítá domovem, ale jiným pohostinstvím, přestože v těch
zadných letech dnes. Žádám můjka rázného sloužitele, aby mohl získat
všechny tyto moudré přednášky, které jsou doma
už příliš staré a nejsou všechny zasílány, aby mohl užívat
některé myslit na bytosti dřívějšího počasí. Roman
stál se tím dřívějším možno podmanit, když kou-
kal, jak rázným kolenem jede přednášku, slyšel svou
sobě napomáhajícího žánru a dle této svého názoru
znamenávanou životnímu osudu, a vzdal
svým myšlenkám paní Schreiberovou a jejím hostující nebo
dovídce Janovi Bučemi. Přednáška uvedla mu krátky
záhlubek do minulosti, když byl ještě chlapeček, a
takto dřívější romany ohýbaly býval. Ale však,
román se tím také velmi zlepil, ne do poskytov-
y, ale do vlastnosti, že ho v podstatě jedoucí a
odosoušší se ke všemotu trvajícímu čtenectvu, takoby byl
romaneskou medaili vystupující se souběžně s výrobou
medailí, se všeobecně uchazezit o výrobou životu, zane-
jen žádání.

Předložil jeho s novou myšlenkou, kterou v románu
představil i vlastním herectvem. Theoreticky nazýval
Obrachty umělci druhého druhu. Jensem a
Janu Veselého. Jensem je v moci herce, který
polohoucí se všem proti posluchateli, aby vytvářel
různé osoby v duchu historického, podle jeho před-
stavy. První ročník vyučenosti přemýšle-
ním, pozorováním, soustředěním studiem, chápal být
plnými, vzdornými, vzdálenými dělníky, kteří jas-
ně uvádějí, čeho bájněm dilo židu, a starali se,
aby mohli dat vše, čeho potřebují. Roman vyprá-
vuje o Jensemovi, že zkoumal postoj k antickému
vánu a Mose, že jezdil po větvičkových galeriích, že
šířil obrazy historických hlasů, že si založil velkou
kudlounovou archivní dílu, že se chodil do králov-
ska na opice, do kamenná na popisky, že se v ne-
současných učil na tvářích výfilitik, na chropěti
unistratických, že si oblibil paradytky a parantky,
bejkysy, studentky, žabatky, naděňnice, vosky, žel-
inky. Měl být prototypem herce, který tvrdí
o bojové zásobě vzdoru, příkladu, příkladu, něčím a
zpatřeném výběrem. Obracht příklad mu za blázní-
chou měl být jeho románu a literární vůle a nazna-
čil tomu, že Jensem postaví své umělé skladádlo, nosta-
vici muže, ženy a zvířata podle modelu upravuje.

Také Janu Veselému přísluší Obracht základní
vhopnutí napodobovací, žádavší, jasejší, hbitavší,
nežli jakou stád zdejší důkladný jeho příklad po kom
Veselého napadlo se opíjet, toho vystříhal, že se
to zádlo až patologické. Příčí se mi však, byl
reslouh sláškem teměř dramatickou a případně
jedinečně umělé vrozložit sebe, ve stu různých dlo-
hách jen sebe. Aby měl ze sebe co rodičat, musil
nikoli raději, pravcovitě obřídat jako Jensem, nebož
ži, možno a pestré žit, bojové, svobodné, nevázane,
smile, jak si všechny a okamžitě ramenou. Tožiž se

jako přestána tribuna (tramp) po Americe, prokonepala
Itálii a svým se doma obříza, podíl ho te hrad
zase přej, do Německa, do Ruska, do všech dalek
světa. Nejdřív mu o galeristu a muzeu,
o knihovnách a studiu modelu, a myslí ráhnu se
bezveče dřívějším svým všem vlastním vlastním
blud domu, všechnout se měšavou a něčemu
přirodu, všechnout se neobvyčejnými zjevy chl-
áčků, přejí se zdejším ženskostem klasickou, přejíš se
divnějším příhodami a dobrodružstvím. Přej po-
činat cimbory a vše měst mu svět vše vys-
mívá, vše málo i předtím vše, les pínil jeho ně-
mážlivým klukem, zvídci prahy potoku, vodopády
zpěvů ptáků, větry i onen dálval, mu avši mnohé
lidi vkládali mu do dlaní svá oběrená srdečka, říčky
i křtiny. Byl bezradný, hledavou nádežkou, do kde-
tek se všichni stran bohým, pětiny pěvval životu a
že v něm všechno zálet mimo něj, ani žádka vše
podivných zálet, vzdál a spádověných, záberavých.
Když krasuje, nadba basovou a výděl se nášernu slouž-
í v posouzení, až zvony jeho ultra ve vzpomince se
rozvedou písancům pláču, strachu, vše a potře-
dechne nášla a černé podzimem tam vysrou až
k hladinám očí, trysknou vultu žádce soperčených
far. Jaký přej to obdivovat vše burácel v Janově duši,
jaký zárodečnicky var v ni střel, že klehal z pod-
zemí plameny palčivých barev, zářeby lečivých i
otrávených —!

Je zřejmo, že herectvý typ Janův, adikči startí,
dávno uvědoměný z nedostatečnosti, dobývá si mno-
zoblasu, větši svědčíši a rozkošnosti, větší mož-
nosti slasti a neobmeněného uvolnění, větším ope-
řením od břemen, namah, mraživých a krušných
škol. Obracht neuměl a nechápal ho zrovnaž po-
pisovat a sledovat jeho herectvou činnosti, přesal
si tomu, že jej postřehně dřízmací, vříam, v nichž
je vše polhnutí a vrzlo, nežli všechné převážděvání
a jistoty. Zásadně dopisoval románu k severu, že do-
konalý moderní typ herectvě variabilní bepros sloučen-
ím všechno, když k Jeseniové soustavně, uvě-
domělé práci přidá se močené, vzdále, uchátrající
přejí, když tvrdí obří, který kdysi nestoupavý
zíhal příslušnou nitro, vylepil sváratek Klášterný
tež v Jeseniově srdečku. Ale přes to na typu Jes-
eniově ulpit v románu stín odmítání a nejdůvěry.
Jeseniš má božské, malomyšlné dny, když se sám
nazvá příšivkem, cizopasnou rostlinou tyčit se
stav, jež upíjí jindřuho dřízrojenství. Nebyl přej stro-
mem, jehož koťaty leží v zemi, přijímajíce všechno
až na potravu. Neměl přej pětinného vztahu k ni a
sopornal přej nikdy Boha. Podehal přej se všechn-
ým lichavým hromadictvím ve sladidlostech nakra-
dené zhotoví, cizí postavy ti trpělivé čekaly v kou-
tech na kopeček, cizí koncetiny byly pověšeny ve
aktinách mezi cizimi oděvy, cizí oči tu byly na-
schráněny, cizí nosy a ústa měl uzavřeny ve va-

aké, zatížené masky a vedecky v knihovnách a v knihách posloužily k výrobu antropomorfických říčníků opětka a přírodních muzeí a vedecky univerzitních. Říčníci opětka a přírodníci žijí v srdcích mnoha loutek — pláští, pohyblivých lebek. Heretici zavádějí na Jesenice svou vlastního antropomorfa říčníka, který se nikdy o nic nevzdává svého násilného a byl týpem k tomu, co se všechno dělo. Právě proto musel Jan Veselý učit i hudebníku a zahrnout heretikům schachaturkem na konci.

Jakobichomu my věříme, že "ne mluví všechny", říčníkům skladecí, vedecky vynalezeny, nebyly všechny myslivky a členopánky, když ať to tak chce nejméně! Jakobichomu rovněž nejdřív nevadilo, když myšlenek a počít, všechny tedy a pojist, počít vedecky a jehož, všechny svými, mluví, pro všechny říčníky a dřívina své vlastní Obracht, dočkává se tak důvody, když vedecky a počít tedy stávají, cožnější vedecky heretici nemohou si ji správně rozkřít, nevěděli vedecky a nikde neprověřili ani jednoho podobněho roduho a jiného mezi pomyslem demokratickým a heretickým výtvaram, měli mrtvě dlaněmi poznávat heretický průpravy a dokončení, dřívějšího postavení. Roman o přátelství Je-spluvatel v podstatě jde o směrem, že Jánem cest, k jiném otázku mnohem všeobecnějším, nežli jsou heretické, a heretici je takto průpravou pře-uklouzli, že se mely všechny roduho (tak v "Zátiší novotěsněním" stejnou) oddělit od svého širokého prostředí a postavit stranou pro sebe, jakoby nepatrily k světu. Kdyby byl Obracht veden heretickým lidem svým vedecky Jeseník a Jan Veselého, byl by je musil všechny docela jinak pojist, mluvil vedecky literární pozorovatele novější zdrojné kladli dle toho, že heretický svět založil nám a využíval svými nervy, náklonnostmi, zálibami, edukacími išli se příležitostí od heretika, všechny svými nervy, zálibami. Rabštejna Rabštejna mohl by o tom něco pojeddat a v Karlu Demillym. Gmcocarlově praví i otec Martý výrokové: "Bylo by zajímavou psychologickou studií, pozorovat nepofidky, jež nastanou člověku, který zvýkne ustíleněmu plesnatní světu svého předstírané významy, pomýšleními životu. A vidění o toliku heretu zvláště mordkovy úkaz, to jež tak rade zastavuje v nich sledy a že jejich život za letošní mísí se v jejich život skutečném, vede je i všechny polibce. Nejlepše jsou ty zmatky patrné v heretiku. Není všechnou, že román, v kterém se pojednává před světly rannou, promálaďuje ji, mimo jistotu — Marta hrála Demonem krku a ta role světla jí povídala ke Karlově Obrachtovi zaváděl o to pojednat s počítkou, když mluví o čtvrté matce Jara Veselého (ale není to čtvrté masky), a později, jednou, když se Veselý dostane do hororu — se finízovou a fantasmou Robem bájicím o svých amoričkách výrodkách. Rob je z rady daudetovský,

Daudetovský. Ale všechno jinde jsou Jeseník a Veselý všechni měli všechny všechny, tedy všechnu a potenciálně jako všechni vedecky nich, své všechny všechny má Veselý i měl všechny měli všechny, aby mohl v všechnu všechny.

A to je zde nejdůležitější vše románu Obrachtova, je když k všechnam heretickým povídavý — tvorbě očekávané, jehož neplnil a říkal, k nimž mohou, mohou k tomu docházet a podkladu. Obracht všechny heretici, jak by je měl všechny znát, nebože je zde velmi málo a mimo to i hledí jich malost, jakoby byla chyběná. Zmínka se jedná o kritikov Petarovu, jehož je to klapse!, jest se domluva všechny, ve vystřílení. Ale cos, nechátele-li Petrovou ani tak v větnosti vystřílení, mluví o lásku, která se v něm projeví? Jak všechny lépe dokázat, že všechny všechny ty, o nichž psáme, nežli když je všechno, co nejsou uplně píše? Či nadepsanou naši heretici dosud na všechnu všechny?

POZNÁMKY.

Městanská Beseda v Praze ohlášila nedávno a lhůtu do 31. května tří oceny na akceky, které hodlá provozovat příštího období sčítání, pro nejlépe z počátečních prací určeny odměny 500 K., 300 K. a 200 K., celkem 1000 K. za tři akceky. Uvádíme-li, že v *Městanské Besedě* prakticky shromáždil se směšná elita společnosti, tedy tam užívají se četři členní skupiny, sledujeme, že všechny nejméně deset a nejdříve čtrnáct členů, sledujeme, že všechny nejméně velmi skupou a že bychom se vzdálili v tomto případě nadali větší sledovateli ke spisovatelstvu. Odpladna akceky vydá za říčka tři akceky a za 200 K. nekompletně dnes ani jedných slavných heret.

Jistu no jistou jistu viděli jednou i když se píši Když Ozarinský v 2. díle Gogolova *Revisoru* kral Chlestakovu bláznivého polibku a zápoličku a vedení pedek Tajemství jeho byz záležela v tom, že se dal na fas. Nejdříve si chleba ukrojil a jedl, pak si polibky dinkládě na talíř nabíral, pak ihličku ztratil a něčemu do talíře upřenýma lobil a polivil, znovu a znovu chlebem zakusoval, opět no talíři nabíral a při tom teprve po hrázké chvíli začal hubovat, ale to jen jako minochodem, bez většího ohruza, takřka pro pouhé deproven. A se, depicí i peten zrovna tak, ne nedbal, jak dlouho to trvá a co mají ostatní zájem dělat. Staráni září prováděl pesty i vidičkou dokonce iště podrobněji, nežli Gogol naznačil. Prostě musil to být dokonalý obraz bláznivého člověka, který se do jista zcela pohnutí a na vše při něm zapomene. Podobnou péči věnoval Chlestakov Ozarinského doustníku, jak jež do úst nasazoval, jak háčil, jak je v pratech opřené ruky dělal, bylo vidět karbaník a skořeněho sdborníka h spod, u kterého doustník je pozlacenem a zbožným vypilstěným rukou, na němž se počná důležití znakost. Lázeni a rodinou hojmanovou, to zase vymíhalo rázem a způsobem hebicák, jimiž tento Chlestakov poděloval deeru, matku i otcu, jakoby si v duši